

12. Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi

Rüzgar'da

Dijitalleşme

Tamer Çalışır

GAMA Enerji Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Kasım 2023

Günümüzde Rüzgar'ın Dijitalleşmesi

Günümüzde Rüzgar'ın Dijitalleşmesi

Son yirmi yıl boyunca **dijitalleşme**, enerji sektörünü dikkat çekici bir şekilde dönüştürdü.

Günümüzde Rüzgar'ın Dijitalleşmesi

Son yirmi yıl boyunca **dijitalleşme**, enerji sektörünü dikkat çekici bir şekilde dönüştürdü.

Geliştirilen yeni çözümler çeşitli şebeke ve enerji üretimi uygulamalarının **maliyetlerini düşürmeye**, **performanslarını artırmaya** ve enerji tüketicileri için **çevresel faydaları çoğaltmaya** yardımcı oldu.

Günümüzde Rüzgar'ın Dijitalleşmesi

Son yirmi yıl boyunca **dijitalleşme**, enerji sektörünü dikkat çekici bir şekilde dönüştürdü.

Geliştirilen yeni çözümler çeşitli şebeke ve enerji üretimi uygulamalarının **maliyetlerini düşürmeye**, **performanslarını artırmaya** ve enerji tüketicileri için **çevresel faydaları çoğaltmaya** yardımcı oldu.

Başlayan dönüşüm, rüzgar enerjisi **tedarik zincirini**, rüzgar türbini **imalatından** günlük rüzgar santrali **işletmesine** ve **devreye alma** işlemine kadar etkiledi.

Günümüzde Rüzgar'ın Dijitalleşmesi

Son yirmi yıl boyunca **dijitalleşme**, enerji sektörünü dikkat çekici bir şekilde dönüştürdü.

Geliştirilen yeni çözümler çeşitli şebeke ve enerji üretimi uygulamalarının **maliyetlerini düşürmeye**, **performanslarını artırmaya** ve enerji tüketicileri için **çevresel faydaları çoğaltmaya** yardımcı oldu.

Başlayan dönüşüm, rüzgar enerjisi **tedarik zincirini**, rüzgar türbini **imalatından** günlük rüzgar santrali **işletmesine** ve **devreye alma** işlemine kadar etkiledi.

Gelecek yıllarda **rüzgar santrali inşası, işletimi ve bakımının daha da dijitalleştirilmesi**, performansın iyileştirilmesi ve maliyetlerin azaltılması ile finansal riskin azaltılmasını sağlamak için büyük bir itici güç olacaktır.

Rüzgar'da Dijitalleşme Teknolojileri

Kullanılan Yöntemler
Teknolojiler ve Araçlar

Kullanılan Yöntemler

- Rüzgar, dönme hızı, sıcaklık, basınç ve diğer parametrelerin gerçek zamanlı veri serilerinin merkezi bir bilgisayar sisteminde toplanıp analizi,
- En yaygın teknoloji Gözetim Kontrolü ve Veri Toplama (SCADA).

Teknolojiler ve Araçlar

- SCADA
- Aerolastik Simülasyonlar
- İklim Analiz Yazılımı
- Bulut Analizleri
- Etkin Kontrolörler
- Dijital Tedarik Zinciri

Gerçek Zamanlı Analiz

Kullanılan Yöntemler

- Nesnelerin İnterneti (IoT) ve Endüstriyel IoT (IIoT) sayesinde ve 5G ağının tanıtılmasıyla farklı sistemler arasında güvenilir bağlantı.

Teknolojiler ve Araçlar

- Bulut Hizmetleri
- Uzaktan Algılama
- Uç Bilgi İşlem
- Artırılmış Gerçeklik
- Geniş Bant Ağları (LTE/5G)
- Hücreli IoT

IoT Ağ Geçitleri

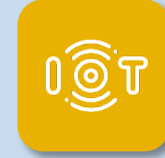
Kullanılan Yöntemler

- Geçmiş olayları tespit için tanımlayıcı analiz,
- Geçmiş olayların sebeplerini anlamak için tanısal analiz,
- SCADA ile olay ve alarm tetikleyicileri geliştirme ve sistem arızalarını izleme.

Teknolojiler ve Araçlar

- SCADA
- Dijital İkiz
- Kaynak Sebep Analizi
- Durum İzleme
- Bilgisayar Destekli Bakım Yönetim Sistemi (CMMS)
- Yapı Bilgi Modeli

Tanımlayıcı ve Tanısal Analizler

Kullanılan Yöntemler

- Makine öğrenimi ve yapay zeka ile rüzgar türbini performansı tahmini,
- Gerçek zamanlı veri izleme ve olay analiziyle proaktif bir yaklaşım.

Teknolojiler ve Araçlar

- Projeksiyon
- Makine Öğrenmesi
- Yapay Zeka
- Tedarik Zinciri Platformları
- Ticaret Platformları
- Dijital İkiz
- Dijital Tedarik Zinciri

Tahmine Dayalı ve
Kuralcı Analiz

Kullanılan Yöntemler

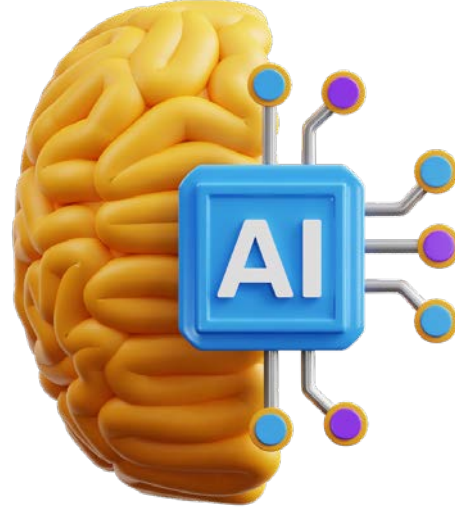
- Robotik iş süreçleri otomasyonu RPA ile;
- ✓ üretim hassasiyetinin artışı,
- ✓ insan hatalarının azaltımı,
- ✓ sürekli endüstriyel süreçlerin hızlandırılması.

Teknolojiler ve Araçlar

- Otonom Araç ve Uygulamalar
- Yapay Zeka
- Dijital İkiz
- Dijital Tedarik Zinciri
- Robotik

Otomasyon

Dijitalleşme Teknolojilerinin Kullanım Alanları

Veri Analizi ve Yapay Zeka Kullanımı

Gerçek Zamanlı
Analiz

Tahmine Dayalı
ve Kuralcı Analiz

Tanımlayıcı ve
Tanısal Analizler

IoT Ağ Geçitleri

Planlama ve Tahmin Modelleri Oluşturma

- İklime dair veriler ile beslenen, yapay zeka ve istatistiksel dağılım modellerine dayalı enerji üretim tahminleri.

Varlık Sağlığı ve Performans Yönetimi

- Sahadan elde edilen gözleme ve denetime dayalı verilerin bir araya getirilmesiyle yöneticiler, teknisyenler ve operatörler arasındaki iletişimin kurulması,
- Bakım görevlerinin kritiklik ve maliyet açısından sınıflandırılması ve prosedür standardizasyonu.

Dijital Rüzgar Santrali

- Üretimi artırmaya yardımcı fiziksel donanımların dijital bir modelinin oluşturulması,
- Santral izleme, rüzgar kayması ve düzen optimizasyonuna dayalı kayıpların gelişmiş olasılık modelleri ve uzatılmış hava tahminleriyle ele alınması.

SCADA

Gerçek Zamanlı
Analiz

Tahmine Dayalı
ve Kuralcı Analiz

Tanımlayıcı ve
Tanısal Analizler

IoT Ağ Geçitleri

Takip ve Kontrol Mekanizmaları

- Gelişmiş algılama cihazları ile santralin işleyiş ve durumuyla ilgili bilgi toplama,
- Bilgilerin bulut tabanlı rüzgar izleme platformlarına aktarılması, denetleyici kontrol ve veri toplama (SCADA) ağları.

Türbin Performans Optimizasyonu

- SCADA sistemleri ve sensörler aracılığıyla performansın izlenmesi, kritik işlemler ve durum analizi,
- Veri tabanlı analizlerle arıza tahmini ve yapı ömrünü uzatma.

Bakım Onarım Optimizasyonu

- Çoklu veri kaynakları entegrasyonu ile daha iyi bakım ve onarım yönetimi,
- Dijital görselleştirme sayesinde yorgunluk hasarı önleme, işlem dönemlerini kısaltma ve kritik bileşenlerin beklenen ömrünü uzatma.

Rüzgar Santrali Gelir Optimizasyonu

Gerçek Zamanlı
Analiz

Tahmine Dayalı
ve Kuralcı Analiz

Tanımlayıcı ve
Tanısal Analizler

IoT Ağ Geçitleri

Bir rüzgar santralinin güç üretimini doğru bir şekilde **tahmin ve optimize etmek çok faktörlü** bir görevdir. Modellemelerde hem bir rüzgar santralinin üreteceği enerjiyi hem de enerji piyasası üzerine tahminleri eş zamanlı olarak gerçekleştirmek sürecin karmaşıklığını ve belirsizliğini artıran bir durumdur.

Kazanılan yeni **dijital yöntemler ile** bu süreçler oldukça kolaylaştırılmıştır. Bununla birlikte, rüzgar santralinin piyasada nasıl yer aldığını anlamak, güvenilir bulut tabanlı performans verilerinin uygun bir şekilde kullanılması, **gelirin önemli ölçüde artmasına** neden olabilir.

Tahmin edilen hava durumu, türbin ayarları ve şebeke durumunu değerlendiren **hibrit yazılım** platformları, **enerji kayıplarını azaltmaya** yardımcı olabilir ve ideal bir **piyasa teklifi stratejisini** sağlamayı amaçlar. Güç veriminden ziyade gelire dayalı optimizasyon algoritmaları, ömrü uzatma parametrelerini de önemli ölçüde etkilemektedir.

İşgücü Yönetimi ve Çalışan Güvenliği

Gerçek Zamanlı
Analiz

Tahmine Dayalı
ve Kuralcı Analiz

Tanımlayıcı ve
Tanısal Analizler

IoT Ağ Geçitleri

İşgücü Yönetimi

- Çalışma izinleri, kişisel yeterlilikler ve ilişkili iş süreçlerini planlama ve yönetme,
- Sağlık ve güvenliği sağlama, uzaktan çalışma, faaliyetlerin gerçek zamanlı izlenmesi, iş gücü sertifikasyon yönetimi için dijital platformlarla optimizasyon.

Çalışan Güvenliği

- Kaza riskini alarm tetikleyicileri aracılığıyla azaltma ve oluşabilecek acil durumları dijital araçlarla tespit,
- Dronelar ve termal görüntüleme kameraları gibi entegre sistemlerle uzaktan kanat denetimi.

GAMA Enerji ve Rüzgar'da Dijitalleşme

BEKLENTİLER

AMAÇ

GAMA Enerji ve Rüzgar'da Dijitalleşme

Rüzgâr enerjisi teknolojileri alanında GAMA Enerji'nin faaliyetleri:

Vortex generator: Hava akışındaki türbülansları engelleyen **aerodinamik iyileştirme** ile yıllık üretimde %1-2 artış,

TPO: Türbinin "pitch" ayarlarının (kanatların rüzgarın kanada vuruş açısına göre dönme yetkinliği) optimizasyonu ile yıllık üretim artışı.

Diğer kullanımlar:

Rüzgar enerji santrallerindeki **dengesizlik maliyetlerini azaltmak amacıyla gün öncesi üretim tahminlerinin iyileştirilmesi,**

Piyasadaki **varlık performans yönetimi yazılımlarının uygulanabilirliği ve önleyici bakım stratejisi** ile duruş sürelerinde kısalma.

AMAÇ

GAMA Enerji olarak bu gibi teknolojileri rüzgar santrallerimize uygulayarak **%2'ye varan üretim artışları** elde etmeyi amaçlamaktayız.

AMAÇ

BEKLENTİLER

GAMA Enerji ve Rüzgar'da Dijitalleşme

BEKLENTİLER

- Daha yüksek verimlilik ve daha düşük maliyetle çalışan yeni nesil rüzgar türbinleri ile daha ekonomik projeler
- RESlerle entegre GES ve/veya “Enerji Depolama Sistemleri” geliştirilmesi
- Deniz üstü RES ve artan dijitalleşme sayesinde daha “akıllı” RES sistemleri

BEKLENTİLER

AMAÇ

GAMA ENERJİ

Tamer Çalışır

GAMA Enerji Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Headquarters

GAMA Binası, Nergiz Sokak No:9,
06520 Söğütözü, Ankara, Türkiye

+90 (312) 248 46 00

<https://enerji.gama.com.tr/>

İstanbul Office

APA-GİZ Plaza, Büyükdere Caddesi Kat:13,
34330 Levent, İstanbul, Türkiye

+90 (212) 939 67 08

<https://gatesenerji.com.tr/>

